

Posudek na diplomovou práci Barbory Kostecké

Svěřenské nástupnictví

Autorka se odvážně pustila do zpracování (staro)nového institutu, který poněkud zahýbal notářskou praxí, v dnešní době pochopitelně neuvyklou otázkám, které zkoumaný institut vyvolává co do svého praktického využití i co do aplikačních problémů, které s sebou přináší. Jak je obvyklé u nové právní úpravy, první problémy se vynořují spíše z hlediska procesního (srov. Ad Notam č. 6/2016 a Ad Notam č.4/2017, hmotněprávní problematiku byla pak traktována v č. 1/2017).

Vzhledem k pochybnostem o využitelnosti zkoumaného institutu se autorka dokonale vybavila znalostmi římskoprávními, které pak jsou podrobně rozvedeny v monografii Bednařikové. K výkladu z tuzemského právního prostředí autorka přiřazuje i zasvěcený pohled na srovnatelnou právní úpravu v právu francouzském, německém, španělském a skotském. Zahraniční pohled autorky doplňují konstatováním, že právní úprava svěřenského nástupnictví je obsažena v naprosté většině civilních kodexů; výjimkou je zřejmě ruský občanský zákoník, který hovoří jen o obecném náhradnictví, nikoliv však již o nástupnictví svěřenském. S výraznou nechtí svěřenské nástupnictví upravil i nový rumunský zákoník, byť v míře velmi omezené (silný vliv francouzského Code civil, hostilní k svěřenskému nástupnictví do roku 2006, se nesporně na rumunské úpravě podepsal). Oproti tomu quebecký občanský zákoník pod názvem „Substitution“ upravuje jen svěřenské nástupnictví, vulgární substitutione není v zákoně zmiňována.

Při hlubším zamyšlení lze dohledat nemalý význam, které svěřenské nástupnictví pro řešení někdy -atypických-rodinných vztahů může přinést a prokázat tak svou užitečnost. Povinnost předního dědice :zachovat a předat („conserver“ et „rendre“, italský občanský zákoník v čl. 692 hovoří o „conservare“ e „restituire“) se pak jeví docela v jiném světle, nehledě k tomu, že zůstavitel může zmocnit svého dědice k nakládání s dědictvím. Pochopitelně řada dalších problémů se postupně objevuje: např. je následný dědic již účastníkem prvního řízení o pozůstalosti, či není-li přední dědic (předemřel), přejde dědictví hned na dědice následného anebo budou k dědictví povoláni zákonní dědicové zůstavitele (srov. německou právní úpravu).

Posuzovaná diplomová práce mě mimořádně zaujala a rád ji doporučuji k obhajobě. Jazyková korektura práce měla být ovšem pečlivější. U obhajoby necht' se autorka pokusí shromáždit důvody, pro které je svěřenské nástupnictví v teorii i v praxi odmítáno.

Předběžná klasifikace :výborně

V Praze dne 6.9.2017

Prof.JUDr. Jan Dvořák, CSc.